

ИЗЛИЗА
Вторник, Петък
Срѣда и Недѣля.
Абонаментъ за България:
За година . . 16 лв.
6 м-ца . . 8 лв.
3 м-ца . . 5 лв.
За странство:
За година . . 30 лв.
6 м-ца . . 15 лв.
винаги предплатя.
Единъ брой 10 стот.

ТЪРГОВСКИ ФАРЪ

LE PHARE DU COMMERCE.

Органъ за информация, политическа и стопанска икономия, търговия, земледѣлие и индустрия.

Телефонъ въ Варна № 223.

Уредникъ: П. ДРАГУЛЕВЪ.

За обявления:
гармоничен редъ на 1-ва стр. 1 лв., на II-ра и III стр. по 70 ст. на IV-та стр. 20 стотинки.
За по-вече обнародвания Тукъ: особено спазуване.
Съобщения, ръкописи и суми се изпращатъ до уредника: П. Драгулевъ.
Единъ брой 10 стот.

Парна Модерна Сапунена Фабрика
Ж. Посторино & Со.
— БУРГАРЪ —

НАФТА
БЪЛГАРСКО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО
Капиталъ 1,000,000 лв.
Централа въ СОФИЯ.
Клонове въ всички градове на Царството.
Постояни складове въ всички клонове отъ ГАЗЪ въ каси и вареци, БЕНЗИНЪ за осветление, автомобили, мотори, индустриални и технически цѣли, МИНЕРАЛНИ И ЦИЛИНДРОВИ МАСЛА, ГАЗОЙЛЪ (НАФТЪ) за Дизелмотори, ПЖУРА за гориво въ парни котли, КАТРАНЪ, ПАРАФИНЪ, АСФАЛТЪ и всички други нефтени продукти.
© Цѣни и условия най-изиски. ©

ГАЗЪ
отъ
най-добро качество
Употрѣблявайте
само тази марка.

ЯНКО ЯН. ТАНКОВЪ & С-ие,
КОЛОНИАЛНИ, ЖЕЛЪЗАРСКИ И БОЯДЖИЙСКИ СТОКИ НА ЕДРО,
РУСЕ.
Телегр. адресъ: Танковъ, Русе. Телефонъ № 323.
КОЛОНИАЛЪ: калай, нишадъръ, сапунъ, сардели, руски карамели, бонбони, бисквити, вѣжа, вѣрви, канапъ, кафе, чай, захаръ, мая за сирене, оризъ, свѣщи, синъ камъкъ, рафинъ, сода за пране, за сапунъ и за хлѣбъ, дървено и слънчогледово и сусамово масла, фастжии, кофе, оцетъ, лимонова солъ, маслини, пилперъ, леблещи, стафиди и пр.
ЖЕЛЪЗАРСКИ СТОКИ: брави, панти, гвоздеи, каяри, ерндета, коси, кофари, мотики, лизгари, вили, макари чугунени, мутори, пили, сѣрпове, бодлива телъ, синджирни, триони, бички, сита за вѣлки, цинк. мръжа, чукове, врати, табии за соби, наковални, ламарина и пр.
БОЯДЖИЙСКИ СТОКИ: Безиръ, цинкавайсъ, охри, бои за безиръ, памукъ и вълна, четки, лакове, минимъ, туткаль и пр.
СТОКИ първокачествени, задоволяващи всички вкусове, Цѣни умѣрени, послѣдни не търпящи никаква конкуренция, ИЗПЪЛНЕНИЕ поръчките точно, бързо и акуратно.

АМЕРИКАНСКИ ВЪРШАЧКИ ФАРКАРЪ
Специално приготвени за нашитъ храни съ и безъ апаратъ за дребна плѣва. Вършачките ФАРКАРЪ сж най-производителни, здрави и практични за работа; лекоподвижни и пригодни за движение изъ нашитъ птища.
ГДѢТО СЕ ВЪВЕДЕ ФАРКАРЪ ТАМЪ ФАРКАРЪ ИЗМѢСТЯ
всички други вършачки; а фаркаровитъ машини работятъ по цѣлия свѣтъ.
УСЛОВИЯ НА ИЗПЛАЩАНЕ НЙ-ЛИБЕРАЛНИ.
Прѣдставителство и депозитъ.
Англо-Американски Търговски Музей—София.
Ул. „Витоша“ № 15. Телефонъ № 1192.
Печатница „Зоръ“, Варна.

Постояненъ складъ отъ всѣкъ видъ
1-КАЧЕСТВЕНИ МИНЕРАЛНИ МАСЛА
на много изиски условия и цѣни, при
И. М. ПЕРНИЛЪ & С-ие,
София, Булевардъ „Дондуковъ“ № 46.
Адресъ за телеграми „Щерилъ“ София
Телефонъ № 1811.

ВЪЛНЕНО-ТЕКСТИЛНАТА ФАБРИКА
„СВ. ГЕОРГИ“
ВЪ ТРЪВНА
Съобщава, че въ гористата на софийски сѣкъ, улица „Терзиева“ № 28, че продава на едро и дребно своите произведения:
Монти фини платове, за мъжки костюми, платове за дамски костюми, плати и сукна за формени облекла, платове за ученически форми и готвъ изборъ на зари и трайни платове, изработени отъ мѣстни вълни, по цѣни по-ниски отъ конкуренцията.
Фабриката е собствено на Българ Търъ Банкъ, а въ положено да продава всѣка по-сѣбно.

Месробъ Мурадовъ
АДВОКАТЪ.
Писалище срѣщу Окръжния Сждъ.
Телефонъ № 354.
ВАРНА.

Андрѣй Момеринъ
ФАБРИКА
за кожи и кожени издѣлия
Специалитетъ
ДАМСКИ ЧАНТИ.
Габрово.

Комитета за прѣдвидливостта. Прѣката му задача.

Въ една обширна статия на броя ни отъ 18 того ние изтъкнахме, че маситъ на населенията, които на търговски или спекулантски езикъ се наричатъ „консуматори“, най-добъръ благуватъ, когато въ тържествата има конкуренция, която между търговците има съревнование и надпърварване: кой по-добро, повече и по-евтино да продаде, кой, сѣрѣчь, да побѣди въ търговската кампания съ продаването или купуването на стоки и да реализира за себе си облаги, при условия, че е далъ или дава и на консумацията добра облагъ съ доброто качество на стокитъ, съ крайно намаленитъ цѣни и пр. И подчертахме, че свободната търговия съ конкуренцията, а не картелитъ и монополитъ, търговия носи благодатъ и щастие за страната и нацията.

Картелитъ или монополитъ положение на търговията е, колкото добро и изиско за картелитъ и монополитъ, колкото и да струва богатства за картелитъ и за притежателитъ на монополитъ, толкова вредно и сѣпателно е за консуматоритъ.

Днеска примѣра е прѣдъ очитъ ни. Днесъ търговията съ хлѣба, вслѣствие на специалния законъ за прѣдвидливостта, е, ни поече, ни по-малко, монополъ въ рѣшитъ на държавата. Частната търговия съ хлѣба, конкуренцията съ качества и цѣни, сж забранени. Държавата дава (по дума) единъ типъ хлѣбъ съ брашното, продаването на което е монополизирано нейно право. Е добръ, какъвъ е днесъ хлѣбътъ въобще?

А пророчъ: Задачата на закона за прѣдвидливостта не бѣше и не е да увеличи качеството на хлѣба, не е да повисши цѣната на така възлюбени хлѣбъ съ кълици, съ оземакъ, съ у овъ, съ главна идаже съ плѣва, за спасети храни и по тоя начинъ да обезпечи продоволството на нацията до край. Такова спешаване, такава задача още по добръ бѣла изпълнена отъ конкуренцията, отъ напълно свободната търговия; тя би могла — ако опасението се търси въ злокачествеността на хлѣба — да примѣси и калъ и пепелъ. Напротивъ, задачата на закона е да уреди така качеството на хлѣба и да уравни въси така неговитъ цѣни, че като се дава чистъ и безвреденъ хлѣбъ, отъ една страна, като се установи сходство въ интереситъ и правнитъ въ търговията и консумацията — отъ втора и като се икономисватъ умѣло имащитъ се въ страната зърнени храни — отъ трѣта, да се обезпечи прѣхраната на населението, особено на градското, до край — до като настанатъ нормални врѣмена и до като плодородието настѣжи и измѣни положението, съвѣдено отъ неурожай въ 1914 година и отъ бѣсѣвѣстната спекулация съ хранитъ. Задача много ясна, много добръ опредѣлена и такава, на която развѣршенето щѣше да бѣде най-лесно, ако комитетъ не искаше да си пари рѣшитъ и възложеше всичке друго на търговцитъ, освѣтъ надзора и правото да опредѣли качеството на хлѣба и да налага цѣни съобразно съ стокитъ въобще отъ храни въ страната.

Въ маналитъ врѣмена, при неурожайни години даже, никой не помия да е ялъ хлѣбъ отъ всѣкъ врѣдъ и безврѣдъ примѣси, даже и отъ плѣва; въ такива врѣмена, дори, не се знаятъ случаи отъ гладуваши по 4—5 и повече дни на цѣли населени мѣста и градове. Та и цѣнитъ, сравнително, никого не сж били така високи.

Днесъ, при максимални цѣни на хлѣба, ние ядемъ такъвъ отъ вай-злочаковитъ примѣси, даже съ примѣси и отъ плѣва.

Сѣдното комюнике на Върховния медицински свѣтъ ни дава пълна характеристика за положението и качествениостта на хлѣба:

„При уселена работа, за кратко врѣме, съ което се разполагаше, въ Фитгенциески Институтъ можаша да се изслѣдватъ 35 проби брашно съ пълно морфологическо, микроскопическо и химическо изследване, 80 проби само морфологически и микроскопически, съ прѣзѣтъ на тѣлото и издѣляване влажни плутъни и 9 проби само морфологически и микроскопически.“

Въ Химическия Институтъ се изслѣдваша 12 проби химически микроскопически а въ Софийската Градска Химическа лаборатория 22 проби отъ София.

Отъ направенитъ изслѣдвания може да се направи приблизително сѣдното

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:
Пробитъ брашна и хлѣбъ, изпратени за изследване отъ разни мѣста на България, се оказаша особено злочаковити.

се организира възнатна житна търговия за да не се вреди на търговцитъ и сѣжѣрѣчено да не се поврѣди на вътрѣшнитъ нужди отъ храни за страната. За това ще се повърнемъ съ друга статия.

Една диверсия.
Комитетъ за обществена прѣдвидливостъ е изпратилъ прѣдъ 3—4 дни до долажитъ комитетъ въ провинцията слѣдната телеграма:

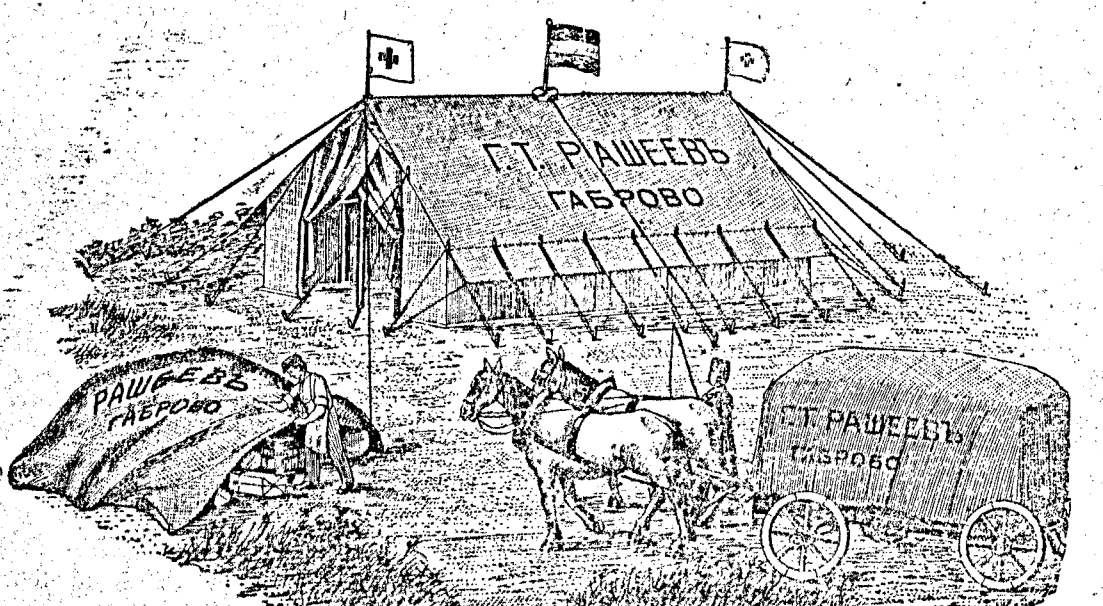
„Съ рѣшенето на комитетъ въ брой 115 на Държ. Вѣстникъ съобщение № 14 ще могатъ да се ползуватъ и мелничаритъ за купуване пшеница и ржжъ. Отъ закупенитъ така храни тѣ ще мелатъ брашното по тѣна подъ контрола на мѣстнитъ комитети и брашното ще бѣде въ разположение на комитетъ за удовлетворение общитъ нужди. Това съобщение на заинтересованитъ, телеграфирате на колко търговци сте издали до сега открити листове по горното рѣшение и какви количества до сега храни сж въ прѣдоставитъ.“ Съгласно тая телеграма и мелничаритъ се причисляватъ къмъ търговцитъ житари, които „могатъ свободно да купуватъ отъ земледѣлцитъ-производителитъ ония дребни количества отъ старата реколта, неапажирани отъ комитетъ и икономисани извѣщащи пшеница и ржжъ, при условия щото тѣя покупки да вършатъ изключително въ своята околия и т. н.“, както гласи съобщението № 14.

Това разрѣшение за много отъ мелничаритъ може да бѣде безъ резултатъ, защото въ околнитъ си могатъ да не намиратъ храни отъ стара реколта за купуване, но то е една диверсия, то е едно отсѣпване отъ онова становище на комитетъ, което свѣрза рѣшитъ на десетитъ и стотитъ мелничари да безвѣдѣстватъ цѣни 4—5 мѣсеци да понесатъ тежки загуби отъ перверстването на напѣталитъ, що сж възможни въ здания, машини и пр. Ние все бѣхме увѣрени и останахме все пакъ увѣрени, че комитетъ полска, полска че усвои становището, на което се поставихме отъ цѣлъ редъ статии и ние, относно търговията съ жита и брашна, която трѣбва да остане само въ търговски рѣжъ. Така комитетъ ще остане съ развѣрзани рѣжъ да се занимава и свободно напълни прѣката си задача.

По прѣдвидливостта.
Въ статията ни „Обиколката на министра Бѣзакловъ“, четитъ ни сж прочели констатираното отъ насъ, че има грамадни извѣщащи отъ кукурузъ за износъ и че тѣя извѣщащи по ни доносатъ до 20 милиона лева злато, което ще подобри шанжа въ страната ни. Това вече се съзнава и отъ комитетъ за прѣдвидливостта въ мотивитъ на рѣшенитъ му, които подолу прѣдлага въ експалсо. По сѣдността на мотивитъ, относно търговията съ зърнени храни и относно участието на държавата като съдѣлтел на печалбитъ заедно съ производителитъ и съ търговцитъ-посрѣдници, знаеваме си правото да кажемъ и своята дума. Мотивитъ въ това отношение не издържатъ критика.

МОТИВИ

къмъ рѣшенето на комитетъ за общестъ. прѣдвидливостъ да се изнесатъ остатѣнитъ отъ ония зърнени храни, които се указатъ въ повече сѣдъ задоволяване мѣстнитъ нужди. Скоро сѣдъ опрѣдѣленитъ на зърненитъ храни, брашното и хлѣба, въ комитетъ поставиха възвѣдения отъ мелничари, житари и отъ търговци за продажба на брашна и жита на дребно, съ което, като обръщаха вниманието на комитетъ, че купенитъ отъ тѣхъ храни за мѣло или прѣпродажба имъ стрували много по-скѣпо отъ опрѣдѣленитъ цѣни, искаха да се има това прѣдъ видъ и не имъ се напасатъ врѣди съ принудителното закупуване на тѣхнитъ храни. Испането да не се закупуватъ принудително храни на търговцитъ, крне въ себе си мислитъ тѣя храни да останатъ непожѣтати, за да могатъ да бѣдатъ изнесени въ странство и продадени на много по-висока цѣна отъ опрѣдѣлената такава. Комитетъ не може да удовлетвори това желание на търговцитъ, защото въ първо врѣме едва ли се очакваше, че производителитъ на зърнени храни ще отрупатъ комитетъ за прѣдложението за продажба на храни. Нужно бѣ да се взематъ доброволно или принудително всички храни, находящи се у търговци, мелничари и едри производители, бѣтъ да се държи събѣда дали тѣ иматъ печалба или загуба. Комитетъ трѣбваше да ступи при-

Търговско-Индустриална Банка

ХАСКОВСКИ КЛОНЪ.

Основен капитал 3,000,000 лева.

Централа в Пловдив; Клонове: Бургас и Хасково.

Извършва всички видове банкови и търговски операции.

Спонтира търговски ефекти.

Отпуска заеми и отирава специални текущи сметки срещу лична гаранция, портфейл, цени книжа, цени вѣщи, свидетелства, стоки и ипотеки на покрити недвижими имоти.

Приема за инкасо мѣстни и странни полици, облигации, акции, купони и др.

Прави прѣводи вѣ вътрѣшността на България и вѣ странство.

Дава сѣдения на търговци и частни лица за кредитоспособност.

Приема за пазене, цѣнни книжа и прѣдмети.

Купува и продава — за чужда сметка — цѣнни книжа, цѣности и монети.

Купува и продава — на комисионна пача — разни стоки, зърнени храни, тютюн, сусам, асансѣ, захутѣ, памукѣ, вѣлна, лѣн и др.

Прѣдставителство на разни търговски и фабрични фирми вѣ България и странство.

Приема влогове по които плаща: а) за безсрочни: до 5% — по споразумѣние; б) за срочни: отъ 1 до 2 години 5 1/2 % а отъ 2 години натѣрѣ 6%.

ТЪРГОВСКО-ИНДУСТРИАЛНА БАНКА
ХАСКОВСКИ КЛОНЪ.

ВАЖНО

за г. г. земледѣлцитѣ и индустриалцитѣ

Солидни качества английски кашми за машини — далата и кожени — разни величини; също вѣ голѣми количества кашми за американски вършачки се намират вѣ склада на

ТЕНЕВЪ & КУРТЕВЪ
СТАР-ЗАГОРА.

Цѣни се опрѣдѣлят при поискване.

Първо Българско Анон. Дружество

ЗА

МЕЖДУНАРОДНИ ТРАНСПОРТИ

Централно сѣдалище вѣ София, срещу Народния Музей.

Прѣдставители и кореспонденти вѣ всички по-главни градове вѣ странство.

Главенъ акционеръ: Българска Кредитна Банка „ГИРДАПЪ“.

Телеграфенъ адресъ: ТРАНСБАЛКАНИА.
Вр. Телефонъ 1178.

Международни транспорти по сухо и вода. Специална служба за транспортъ съ мобилни кола.

Вжѣрѣшни транспорти.

Складироване стоки.

Специална групна служба Виена—София, Варна—София, Бургас—София.

Рекламации на надвзети прѣвозни такси и мита.

Обезмитявания.

Аванси срещу стоки (варантенъ кредитъ).

Камionaжъ.

Продажба пѣтни билети.

и пр. и пр.

„България“ — ПЪРВО БЪЛГАРСКО ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО.

Основано прѣвъ 1891 г. вѣ гр. РУСЕ.

„БЪЛГАРИЯ“ застрахова и прѣвастрахова: противъ пожаръ и нечастни случаи. Всѣкакви транспорти по сухо и по вода човѣшки животъ, зестри, капиталы, пенсии. По най-модерни, нововъведени и износни комбинации.

УСЛОВИЯ НАЙ-ЛИБЕРАЛНИ, ПРЕМИИ НАЙ-ИЗНОСНИ. Застраховкитѣ за животъ при „БЪЛГАРИЯ“ не плащатъ никаква добавѣчна премия за риска за война.

Политата на „БЪЛГАРИЯ“ по застраховка за животъ е неоспорима отъ дѣна на издаванетоъ ѝ и сѣдържа най-ясни и точно опрѣдѣлени условия.

„БЪЛГАРИЯ“ изпълнява своитѣ задѣлжения съ най-голѣма точностъ и изплаща най-бързо загубитѣ.

„БЪЛГАРИЯ“ е най-старото и най-солидно първо българско застрахователно дружество вѣ царството.

където се ползува съ всевъзможна извѣстностъ.

„БЪЛГАРИЯ“ има годишни постѣпления отъ премии по всички видове застрахования вл. лв. 26,000,000.

ГАРАНЦИЯ НА ДРУЖЕСТВОТО:

капиталъ, резерви и други повече отъ вл. лв. 24,000,000.

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ ВЪ РУСЕ

Прѣдставителство вѣ София.

Агенции по всички градове и селски центрове на царството, вѣ Македония и охридско.

Главенъ Директоръ на дружеството: Г. ТОДОРОВЪ.

Проекти и подробни сѣдания се даватъ даромъ отъ: Главната Дирекция, прѣдставителствата и всички агенти и пѣтующа инспекторъ-аквизитори на Дружеството.

пудително хранитѣ на мелничаритѣ, житаритѣ и търговцитѣ дори и тогава, ако у произвождателитѣ имаме голѣми запаси и веднага прѣдложиха на комитетитѣ необходимитѣ количества храни за изхраняване на населението; защото ако не направимъ това, ако оставимъ тѣхната стока непожизната, всѣчки цѣна да се паднатъ: защо на житаритѣ, мелничаритѣ и на търговцитѣ съ зърнени храни да не се закупятъ стока по опрѣдѣленитѣ цѣни, защо да имъ се остави непожизната съ надежда да я изнесатъ и продадатъ съ по-голѣма цѣна, а на произвождателитѣ да не се даде това право и само тѣ да понесатъ послѣдствата отъ опрѣдѣленитѣ отъ комитетитѣ цѣни? Защо и произвождателитѣ да нѣма право да използва високитѣ цѣни вѣ странство, а това право да се остави само на житаритѣ и мелничаритѣ? Ако общото количество на зърненитѣ храни е еднакъ достатъчно за изхраняване на населението и некакви износъ не може да стане вѣ такъвъ случай. Не сѣ ли всѣчки длъжни да се подчинятъ на закона и всѣчки еднакъ да нежелатъ или губятъ? Може ли да се иска по опрѣдѣленитѣ цѣни да продатъ само произвождателитѣ, а търговцитѣ да сѣ свободни да пазятъ хранитѣ си и какъ бѣда бѣше?

Подобниятъ въпросъ отъ мелничаритѣ и търговцитѣ, че тѣ не могатъ да иматъ печалба, а може би ще иматъ и загуби, като дадатъ хранитѣ си по опрѣдѣленитѣ цѣни, накарва комитетитѣ да се занимава изобщо съ въпроса за правилното разпрѣделение на ползтитѣ, които могатъ да иматъ и произвождателитѣ и търговцитѣ, ако доброволно прѣдложатъ стока си на комитетитѣ и не я укриватъ съ надежда, че може да се развърши износъ и стока да бѣде продадена на по-висока цѣна.

Изучавайки, които се направиха по този прѣдметъ ни очертаватъ нѣколко основни положения, които трѣбватъ да ни ръководятъ при това разпрѣделение.

1. *Износъ на остатѣни зърнени храни и брашна може да се направя само отъ комитетитѣ, а не отъ частни лица.*

За да има правилно разпрѣделение вѣ такситѣ и ползтитѣ, нужно е всѣчки храни, които могатъ да вѣзватъ вѣ търговско обръщение, да бѣдатъ турени вѣ разположение на комитетитѣ. Когато хранитѣ се намиратъ вѣ разположение на комитетитѣ, той ще може вѣ всѣко врѣме да опрѣдѣли какво количество е необходимо за мѣстнитѣ нужди и какъвъ е остатѣка, който може да бѣде изнесенъ; като се знае какъвъ е излишѣка, комитетитѣ ще може да вѣзватъ вѣ споразумѣние, да прѣгосара, да отвори и усугуби прѣвозни средства, съ една дума да уреди и улесни износъ на излишнитѣ храни. Вѣ такъвъ случай нѣма да крие хранитѣ си за по-голѣми цѣни и комитетитѣ ще има възможностъ да обезпечи страната съ нужната храна и на търговцитѣ и произвождателитѣ да даде печалба за оная количества храни, които той е вѣзел отъ тѣхъ доброволно или принудително. Не направя ли се това, оставя ли се надежда за износъ и спекулация отъ частни лица, хранитѣ ще бѣдатъ скривани и комитетитѣ ще срѣща затруднения съ прѣхраняване населението; принудителнитѣ закупения ще ставатъ по-чести, при които едни ще бѣдатъ уврѣдени, а други ще останатъ незащитени; на едни ще бѣдатъ взети хранитѣ, а на други — не; надеждата за износъ и спекулация съ храни ще сѣзва работата на комитетитѣ и той не ще може да изпълни задачата си: да примиря интереситѣ между търговцитѣ, произвождателитѣ и консуматоритѣ. За да се избѣгне това, всѣчки, които иматъ храна повече отъ нуждитѣ си, трѣбватъ да участвуватъ вѣ този голѣмъ съюзъ на произвождателитѣ, търговцитѣ и консуматоритѣ за използване особенитѣ търговски и икономически условия, създадени отъ голѣмата война: консуматора да има евтинъ и добъръ хлѣбъ, а търговецъ и произвождателъ да добиятъ висока цѣна за стока си. До като трае войната, до като на голѣмитѣ тържища не настѣпна спокойствие, до като производството прѣвъ редъ години не нависне изгубеното прѣвъ войната и до като не се уравни цѣнитѣ на земледѣлскитѣ продукти вѣ разнитѣ тържища, надеждата за спекулация и голѣми печалби ще внася пертурбация вѣ цѣнитѣ ѝ, ще зашаваша цѣното градоко и частъ отъ селското население сѣ глѣда, не отъ нѣмание храна, а поради високата ѝ цѣна; ако ли се прѣдостави на комитетитѣ да изнесе излишнитѣ отъ зърнени храни, всѣки произвождателъ и търговецъ ще казватъ: полза отъ голѣмитѣ цѣни. Абсолютно запрѣщение на износъ ще бѣде пагубно, както за икономическото, тъй и за финансно положение на държавата. Единъ износъ, направенъ на врѣме, ще извлѣчи съ богатство страната, ще възнагради произвождателитѣ и ще даде възможностъ да се даде евтинъ хлѣбъ на населението безъ да уврѣжда когото и да било. Вѣ вѣко врѣме нѣмаша страна а изнасяла зърнени храни; нито сушитѣ, нито наводненията, нито беднотията подъ редъ години сѣ могли да спратъ износъ на страната. Идещъ пакъ износъ трѣбватъ да стане.

2. *Начинъ за изнасяне на хранитѣ.* За да се запазятъ опрѣдѣленитѣ отъ комитетитѣ цѣни на зърненитѣ храни и запази отъ глѣдъ страната, не поради нѣмание храна, а поради високата ѝ цѣна, комитетитѣ възнасятъ, като първо основно положение, че не може да позволи износъ на частни лица, нито пъкъ може да имъ се позволи да закупуватъ по опрѣдѣлени пече цѣни зърнени храни за складироване съ на-

деждата за износъ. Допусне ли се противното, то ще полѣтѣ неизмѣрими загуби за производителитѣ, които ще дадатъ хранитѣ си на по-ниски цѣни, съ сравнение тази вѣ странство; това ще бѣде равносильно да се даде съ законъ премия на произвождателитѣ и на прѣвѣтитѣ богати машини на сметка на произвождателитѣ. За избѣгване на тази несправедливостъ всички излишни количества храна трѣбватъ да се откупятъ, като на всѣко лице да се даде право да купятъ храна, било за мѣстни нужди, било за износъ съ плати по опрѣдѣлената цѣна, съ прѣдупрѣждение, че за продаденитѣ количества окончателна сметка ще се направи сѣдѣтъ ликвидацията. Ликвидацията за 1915 година ще стане прѣвъ първото тримѣсечие на 1916 год. Колкото сѣ по-голѣми износенитѣ количества храна вѣ сравнение консумирани такава вѣ страната и колкото сѣ по-високи цѣнитѣ вѣ странство вѣ сравнение опрѣдѣленитѣ отъ комитетитѣ цѣни за мѣстния пазаръ, толкова окончателната цѣна на всѣки килограмъ храна, продадена на комитетитѣ, ще бѣде по-висока.

Житни храни (пшеница, ръжъ и ечемикъ) понеже не се намиратъ вѣ голѣмо количество, търѣе е възможно отъ тѣхъ да не остане нищо за износъ. Царевичната е вѣ голѣмо количество и тя може да бѣде изнесена. Излишното количество царевична, което може да се откупи отъ комитетитѣ, вѣзватъ приблизително на 100,000 тона. За мѣстни нужди може да се похарчатъ 20,000 тона и 80,000 тона да се изнесатъ. Ако изнесената царевична добие цѣна 250 лева за тонъ или отъ 90 лева на тонъ по-скѣпа отъ цѣната, опрѣдѣлена за мѣстната консумация, вѣ такъвъ случай всѣки тонъ царевична, взета отъ произвождателитѣ и търговцитѣ ще добие срѣдна цѣна по 23-20 лв. сто килограмъ, на каквато цѣна никогато нито произвождателъ, нито търговецъ не е продавалъ. Тази висока цѣна ще задоволи не само произвождателитѣ, но и търговецъ, защото, отъ какъ сѣ съ покажитѣ цѣнитѣ, тѣ не сѣ купували царевича по-скѣпа отъ 18 лева отъ тѣхъ килограмъ.

(20,000 т. × 18) лева = 3,600,000 лева; 8,000 т. × 250 лева = 2,000,000 лева. Общата стойностъ на 100,000 тона; 23,200,000 лева; 23,200,000 : 100,000 = 232 лева единъ тонъ или 23-20 лева стотѣтъ килограмъ.

3. *Ползи за държавата отъ износъ на остатѣнитѣ зърнени храни.*

Високитѣ цѣни, по които могатъ да се изнесатъ остатѣнитѣ зърнени храни, ще дадатъ възможностъ да се задоволятъ не само произвождателитѣ и търговцитѣ, но да останатъ облаги и за държавата. Тѣя облаги могатъ да се изразятъ, както въ приходи, тъй и въ пообрѣне на пѣвѣка. Ако сѣдѣтъ износъ срѣдната цѣна на царевичната стои между 20 и 25 лева стотѣтъ килограмъ, тази на ръжъта, между 25 до 30, тази на пшеницата между 30 до 35 лева, може да се задържатъ за държавата 5%; надмине ли цѣната тѣя граници, може да се вземе за държавата 7%. Ако се случи, че държавата не може да вземе горнитѣ проценти, защото срѣдната цѣна на консумираното и изнесено количество ще достигне опрѣдѣлената по горѣ цѣна, то пъкъ за държавата ще има полза. Хранитѣ ще се изплащатъ вѣ мѣстна монета (банкнотъ) на собственичнитѣ имъ, а ще се продаватъ вѣ злато. Само курсовата разлика на една сума отъ 232 0,000 лева по 15%, ще даде за държавата 3,480,000 лева.

4. *Сбиране и продаване хранитѣ на купувача.*

Може да се помисли, че комитетитѣ ще вѣзватъ вѣ рѣлата на търговцитѣ, да сбиратъ хранитѣ, да ги складиратъ, да чакатъ стодѣтъ моментъ за продажба и други подобни работи. Комитетитѣ таквѣ работи нѣма да извършватъ. По прѣварително приготвени условия и при наладване, той ще намѣри купувача. Прѣдварително се става на опрѣдѣлени мѣста и подъ контрола на вѣщи лица, опрѣдѣлени отъ комитетитѣ. При прѣдварително може да се вѣзватъ спорове относно качеството, теглото и врѣмето. Участието на тѣя вѣщи лица ще отстранява тѣя спорове. Подробни наредби ще бѣдатъ приготвени за отстраняване на всѣко недоразумѣние и приемане на хранитѣ.

По толеранса на стокитѣ.

При разглеждане на постановленията и при контролиране на изработенитѣ митнишки декларации, Министерството на финанситѣ е констатирано, че чл. 9 п. 1 отъ закона за общата митнишка тарифа по отношение толеранситѣ, не се предлагатъ еднакъ отъ всѣчки митници. Така, едни митници допускатъ толеранса 5%, за всѣчки стоки, други пъкъ допускатъ толеранса 8%, само за разлики вѣ теглото на стокитѣ и пр.

За да има еднакъ отъ прѣлагането на този членъ отъ закона за общата митнишка тарифа, М-то е счело за необходимо да даде на митницитѣ сѣдѣнитѣ пояснения:

Споредъ текста на чл. 9 п. 1 отъ закона за общата митнишка тарифа, който гласи: „ако подлежащето за облагане по тарифата количество се намѣри вѣ повече, отколкото е обявено, за излишѣка, освѣтъ общиновѣнитѣ мита и берии, се налага глоба въ размѣръ на обикновеното мито“, различитѣ се търсятъ за облагането по тарифата количество. А това количество по тарифата може да бѣде: килограмъ, когато се облага по тегло; бройки, когато се облага на брой, безъ оглѣдъ на теглото; литри или

кубици, когато се облага по вмѣстимостъ и пр. Значи, количеството, което се облага и за разлики на което вѣ повече сѣ налага глоба е: числото на килограмитѣ, на бройцитѣ, на литритѣ и кубичитѣ и пр.

Изяснение е направено само за изпититѣ, които по надмѣватъ:

1) 5%, отъ обявеното количество на стоки, теглото на които отъ влиянието на врѣмето (влагата) се увеличава и 2) 3%, отъ обявеното количество за всѣчки други стоки, гдѣто този елементъ не влияе. А това обявено количество, както се казва по-горѣ, може да бѣде и килограмъ, и бройки, и литри, и кубичи, и квадратни метри и т. н. Значи, толеранса 5% прѣдвидѣнъ вѣ чл. 9 п. 1 отъ закона за общата митнишка тарифа, се отнася само за стоки, които отъ влиянието на врѣмето (влагата) увеличаватъ теглото си, а толеранса 3%, се отнася за всѣчки други стоки облагани по тарифата било на килограмъ (по тегло), било на бройки, било на литри или кубичи и т. н.

Отъ това сѣдѣва, че ако по една декларация сѣ обявени да допуснемъ 100 часовника, а се намѣрятъ 103 часовника, то за разликата отъ 3 часовника вѣ повече, глоба нѣма да се налага, понеже тѣя разлика не надмѣнава допуснатия 3% толеранс.

Като дава тѣзи пояснения М-то се надѣва, че за напредъ г. управителитѣ на митницитѣ нѣма да допускатъ нееднаквото прилагане на горѣцитѣ тарифи членъ отъ закона за общата митнишка тарифа.

Хроника.

Реколтата.

За да допѣлимъ прѣдставата на азобилитѣ на реколтата вѣ старозагорско, трѣбватъ да намѣтъ, че вѣ с. Джембазето износиме класове отъ червенка; вѣ тѣхъ наброихме зѣрна отъ единъ само класъ 90 до 120 — вѣ кой дѣвечесе, вѣ кой 100, 110 до 120. Това за червенката. Относително царевичната и фасула казва нѣсе, че не се помни подобно изобилие. Царевичната вѣ това село вече е на ръстъ по високъ отъ 1 метъръ. Вобищата сѣ отрупули и ще дадатъ четворно повече отъ обикновенитѣ напѣлородни години. Нигдѣ тѣ нѣматъ поврѣда отъ стихии и отъ мана.

Трети житарски конгресъ.

Поради страхѣтъ, че държавата може би ще успѣе да реализира идеята за монополизирани на житната търговия, вѣ провинцията се подига въпросъ за свикване трети житарски конгресъ отъ житаритѣ-търговци. Вѣ нѣкои мѣста дори — вѣрѣтъ съ въпроса за протестиране отъ корпоративитѣ — станаха и избори на делегатитѣ, които ще ги прѣдставяватъ вѣ тоя конгресъ. Напримѣръ, вѣ Ст. Загора на 20 того се избраха за делегати г. Аронъ Фридомъ и Гачѣ Ивановъ. Вѣ това врѣме на неопрѣдѣлеността търѣе желателно е правителството да дѣйстви въ примирително и съ похватъ между гражданството и да не дава поводъ за вѣднѣния, защото, тѣя вѣднѣния се прѣнасятъ съ електрическа бѣвѣйна помежду селското население, което отъ своя страна имъ прѣдлага прѣваритѣ смисълъ, безъ съмнѣние, много опасенъ за общия вжѣрѣшенъ редъ на страната. Желателно е: държавата да примиря интереситѣ си съ тѣя на житаритѣ-търговци, чѣвъ които — противъ монопола — говори гласѣтъ на народа.

Ще има ли монополъ на хранитѣ.

Прѣдѣ койко дѣнъ вѣ в. „Утро“ бѣ помѣщено едно съобщение, че монопола на зѣрненитѣ храни пѣлъ да бѣде въведенъ, за което министерскитѣ сѣдѣтъ бѣдѣ вѣрѣшение. Нищо подобно нѣма. Това съобщение отъ единия край до другия е невѣрно. Министерството на вжѣрѣшнитѣ работи и Народното здраве е издало окръжно № 6048 отъ 20 юни т. г., вѣ смисълъ, че министерскитѣ сѣдѣтъ нито се е занимавалъ съ монополизиранието на износъ, нито пъкъ ще го допусне. Това опровержение иде отъ министерството на вжѣр. работи.

Противъ комитетитѣ за обществената прѣдвидливостъ.

Бургаската стокова борса е отправила протестъ до министър-прѣседателя по поводъ ограничаването на житната търговия отъ страна на комитетитѣ за обществената прѣдвидливостъ и иска най-настоятелно оставяне пѣлна свобода на тази търговия.

Търговската камара вѣ Русе.

На 5 юни т. г. че се освѣти новото здание на русенската търговско-индустриална камара. Като министерски делегатъ ще присѣдѣтува началника на търговското отѣделение при министерството на търговията и пр. г. Ст. Матеуъ.

Пловдивски гости.

Прѣстигна въ градѣтъ на депутация отъ Пловдивската Търгов.-Инд. Камара на чело съ г. подпрѣседателя на сѣщата камара г. Варвара, придружаванъ отъ члена отъ сѣщата г. Н. Козаровъ, директора на търгов. училище Е. Дабѣвъ и секретаря на камарата П. Карапетровъ съ мѣсия да прѣгледатъ новопостроеното тукъ здание за търгов. училище и да вѣзучатъ плановѣтъ му и всички други условия

по строежа, съ цѣлъ да се иматъ прѣвъ видъ по построената на здание за търговското училище на камарата вѣ Пловдивъ. Добритѣ пловдивски гости бѣха покрѣтитѣ най-радушнотъ отъ тукашната камара и отъ управитѣ на училището като имъ се указва най-голѣмото сѣдѣние. Отъ Варна уважаванитѣ гости заминаха за гр. Свищовъ съ сѣщата мѣсия.

Международна конференция по земледѣлството.

На 27 септември т. г. се открива международна конференция по земледѣлството вѣ гр. Делверъ, Щатъ Колорадо вѣ сѣдиненитѣ държави. Ще се четатъ рефератитѣ прѣимуществено по обработване на почвата и запазване на влагата. Поканена е и България да участвува вѣ конференцията.

Разрѣшенъ износъ.

По рѣшение на министерския сѣдѣтъ, разрѣшенъ е износъ на лещица, грахъ, лещица, сѣхитѣ и на мѣстнитѣ пожарски издѣлки. За всѣки отѣдѣтъ при износъ на пожарскитѣ издѣлки се трѣбватъ да се прѣдстави на репрезентативна митница удостоверение отъ инспектора на труда, че сѣ мѣсто по произведението.

Постѣвитѣ вѣ пловдивско.

Отъ 5 до 15 т. м. врѣмето бѣло дѣждовно, което е попрѣчило търѣе много на косядбата. Житната на ечемикъ прѣвършена. На ръжъта — почти прѣвършена, а на пшеницата е вѣ разгара си. Лѣтницата е вѣ отлѣчно състояние. Завѣрѣна се завѣрѣланото ѝ. Царевичната е била на височина 60 до 140 см. Раздѣдената вѣ пострададѣтъ отъ градушка равнорѣйна царевича е вече на височина 80 см, прѣсото вѣе какъвитѣ се раздѣва и засѣва. Тютюнитѣ и лѣята много добри.

Прѣпорѣчано съчинение.

Съгласно § 1 отъ наредбитѣ за одобряне и откупване на книги, списания и др. литературни издѣлки Министерството на Народната Просвѣта съ окръжно № 240 отъ 7. I. 1915 год. е одобрило и прѣпорѣчало на всички училища и библиотеки вѣ Царството издѣлата напѣсѣнитѣ социалъ економическа ступия „Обновлението на България и новата директива на нашата социална политика“ отъ Н. Ст. Христовъ, Докторатъ по финанситѣ и социални науки, вѣ 22 печатни коли.

Авторѣтъ на въпросното съчинение разглежда по единъ най-обстоенъ начинъ всѣчки финансови и социални реформи, които ни се наложиха по силата на събитията, като сѣщеврѣмено посочва пѣтъ отъ гдѣ именно трѣбватъ да почне нашето обновление и поурално развѣтие, като можѣтъ политически и економически факторъ на баланситѣ.

Въпросното съчинение което прѣдставява живъ интересъ за всѣки любознателенъ гражданинъ е складирани вѣ книжарницата на Д. Дончевъ ул. Дѣге — София, отъ гдѣто всѣки може да си го достави срещу 4-80 лева прѣдплата.

Изложба вѣ Пловдивъ.

Отъ 28 юни до 5 юли т. г. Държавното женско професионално училище вѣ Пловдивъ, урежда вѣ пом